

Samenwerken aan een taalrijke omgeving voor alle jonge kinderen. De kracht van maatwerk

Verken hoe je samen met alle ouders een taalrijke omgeving kunt bieden, op school en thuis

21 januari 2026

Martine van der Pluijm
Jaimy Ottevanger

Met welke vraag komt u binnen?

Lectoraat

Samenwerken aan een taalrijke omgeving voor jonge kinderen

Opgericht door Stichting BOOR, PCBO Rotterdam-Zuid en Pabo/KCTO Hogeschool Rotterdam

HOGESCHOOL ROTTERDAM

Mijn startpunt

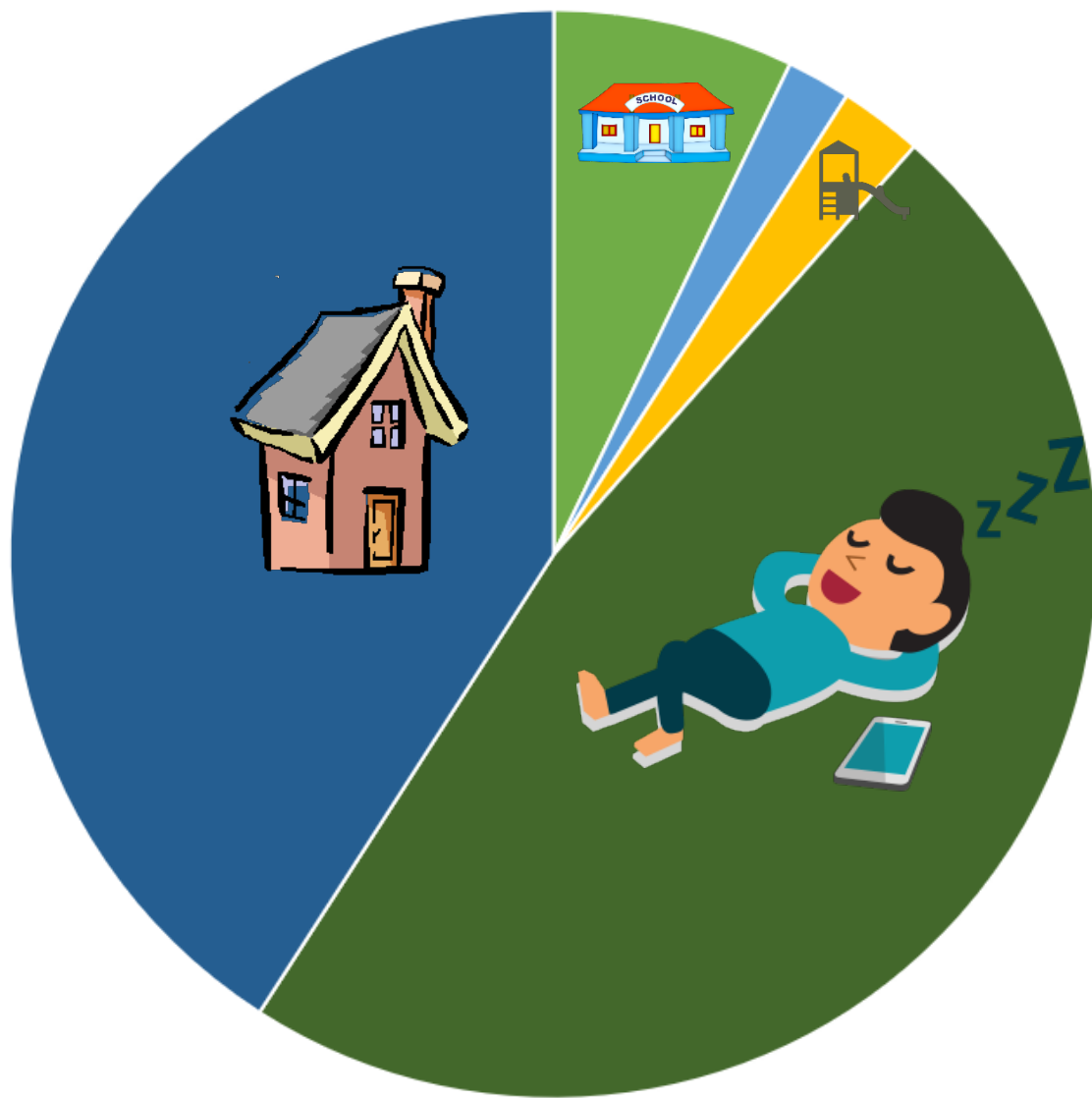
Internationaal
onderwijs

Nieuwkomers-
onderwijs

Oudergesprek?

■ school ■ opvang ■ wijk ■ slaap ■ thuis

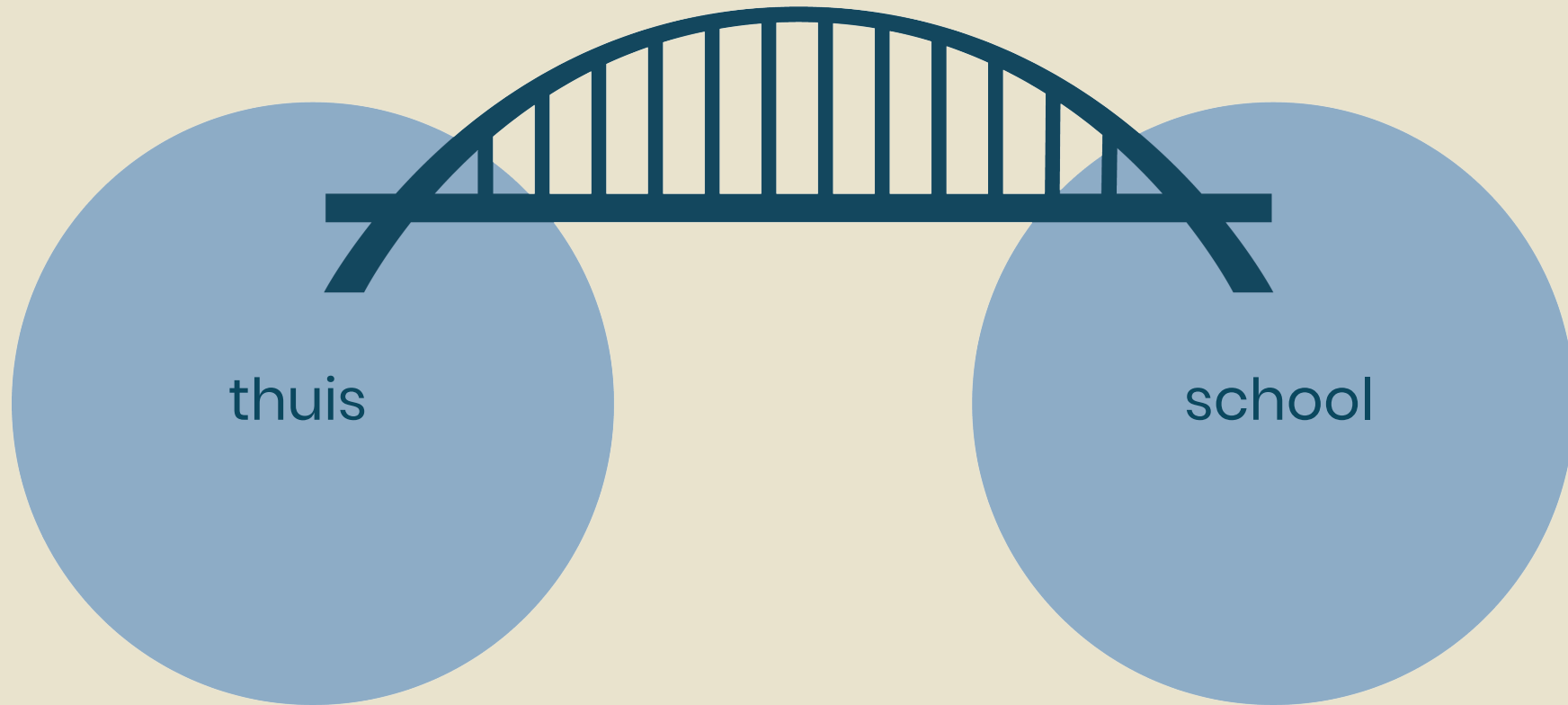
Kansen(on)gelijkheid

- Resultaat?
- Taal(on)gelijkheid
- Niet nieuw!

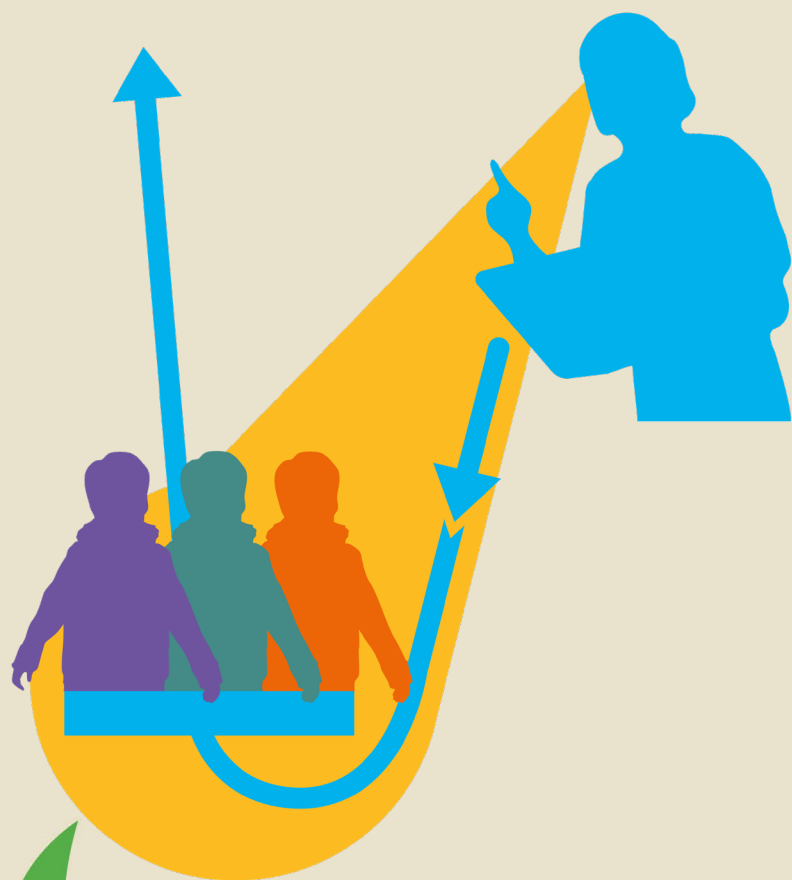

Mismatch tussen
school en thuis

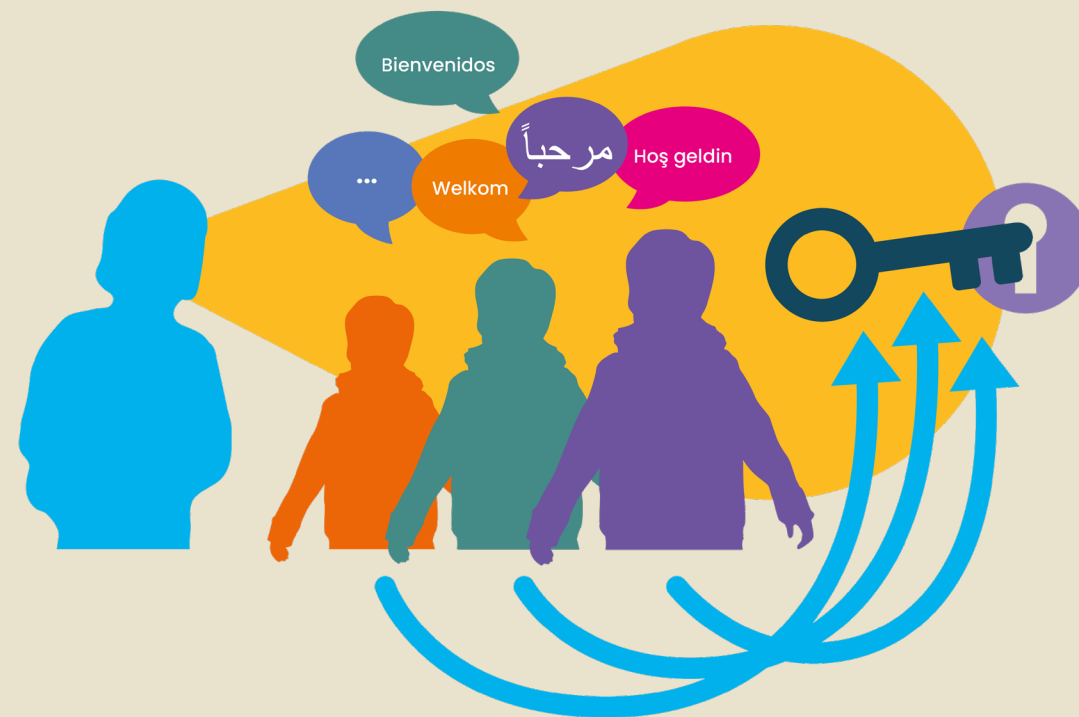
Nieuwe manieren zoeken in Rotterdam

Nu:

Naar:

Samenwerken aan een taalrijke omgeving voor *alle* jonge kinderen

Professionele
leergemeen-
schappen

Ontwerpen en
inzetten van
kennis en
thuisalen die
kinderen wel
meebrengen

ouders in de
thuisomgeving

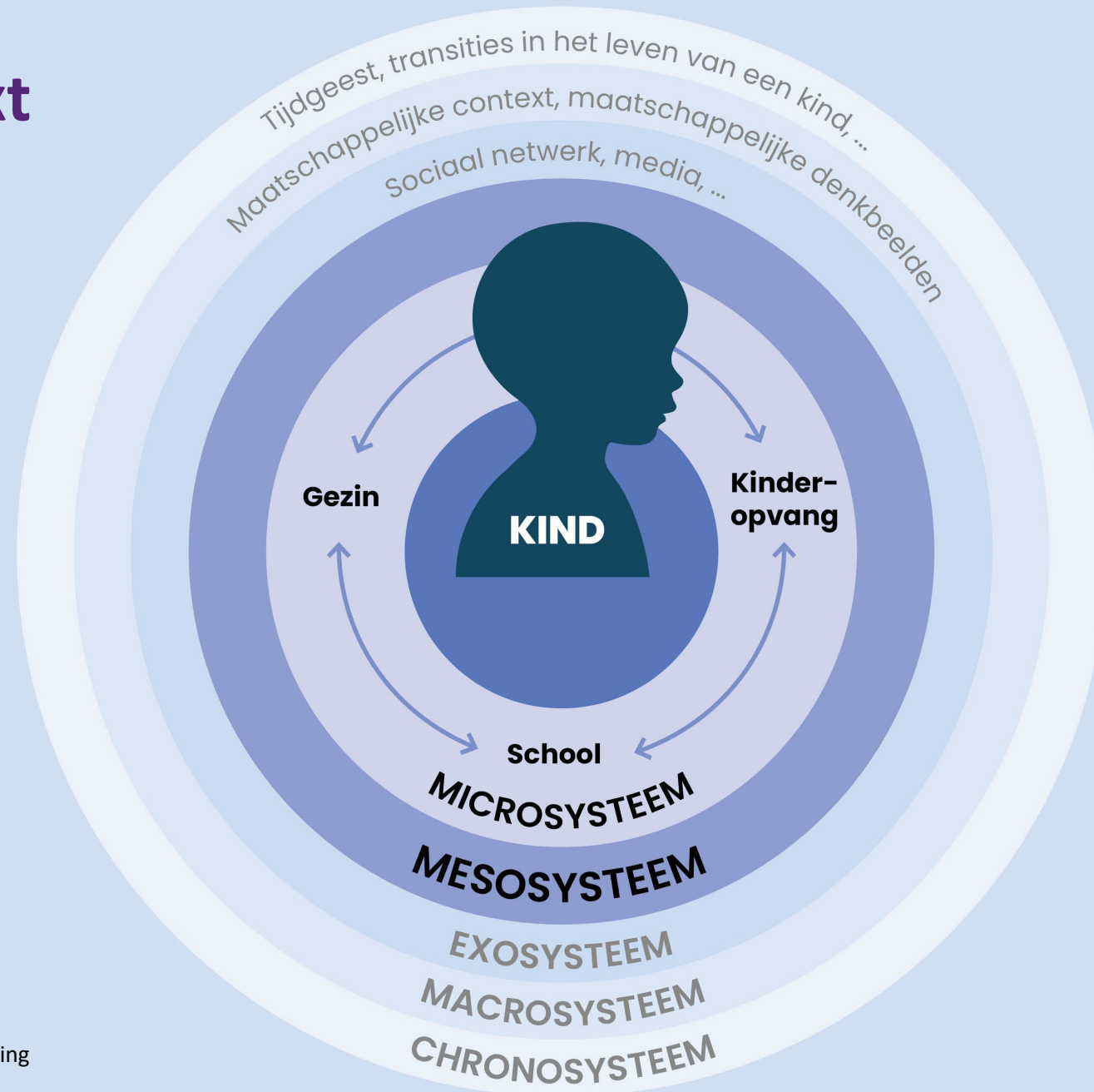
leraar in
de groep

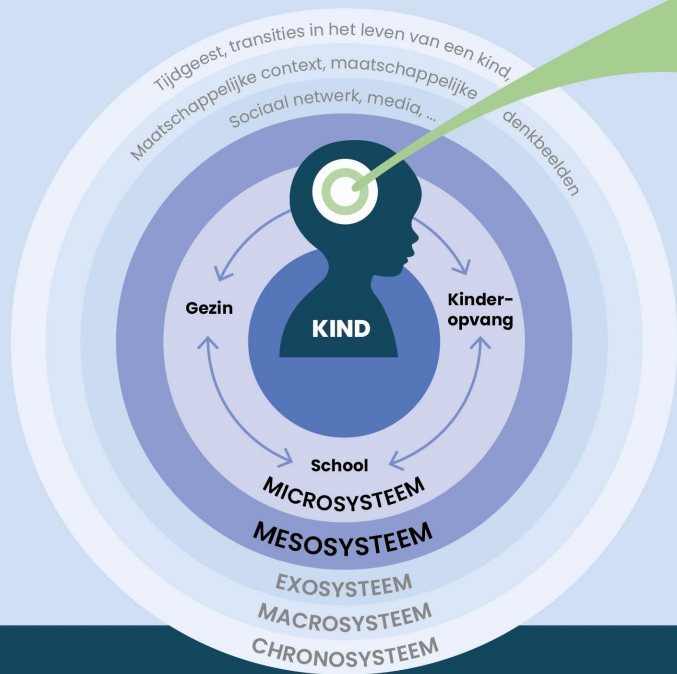
andere
(buitenschoolse)
professionals

opleiders en
onderzoekers

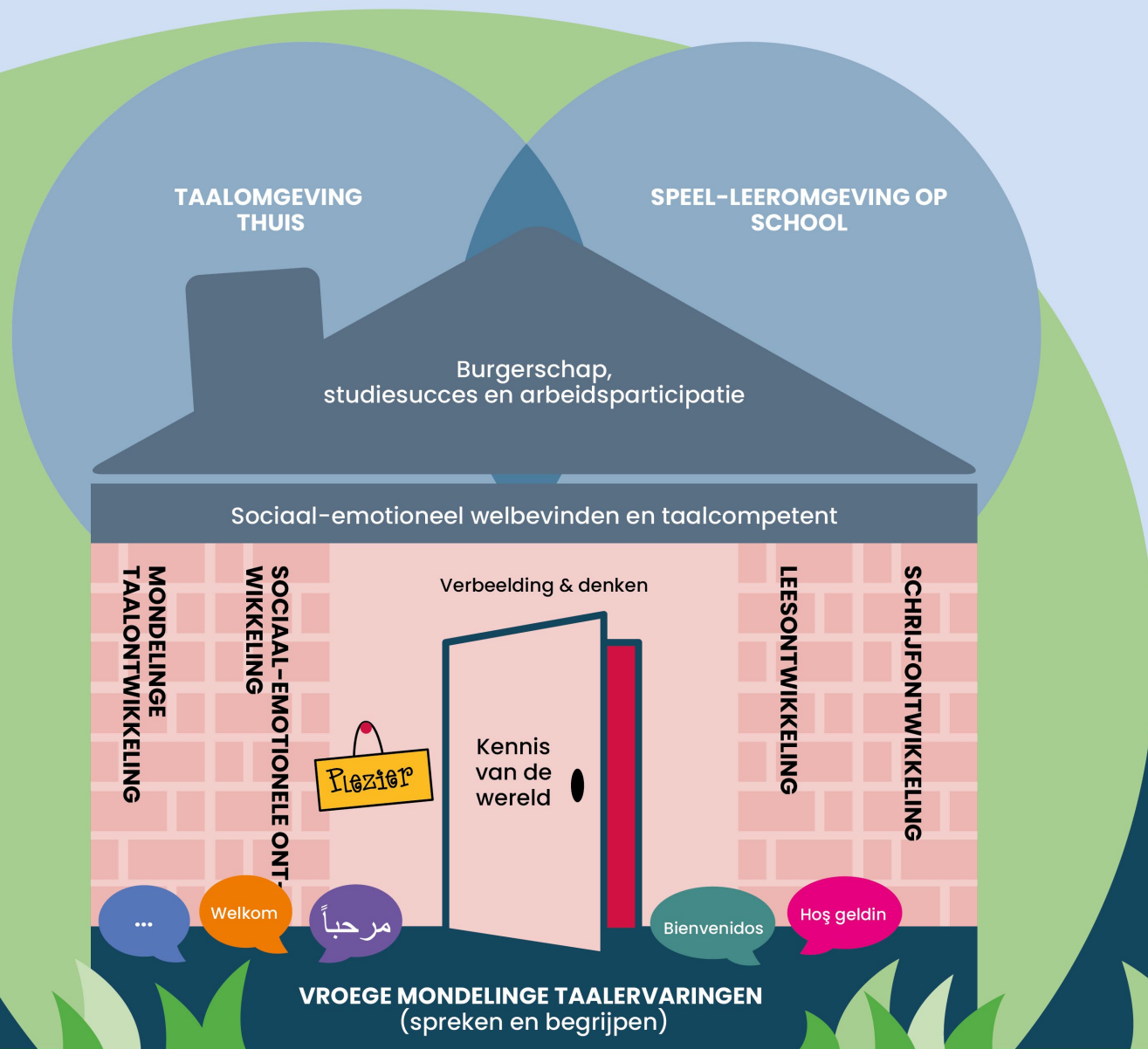

Kind in context

Voor ieder kind
een stevig taalhuis

Cummins, 1979; Snow, 2021; Van der Pluijm, 2024

VASTE GROND
Sociale en emotionele contexten met interactie

Thuis in Taal (2011–2020)

Ontwerp en evaluatie van een
partnerschapsprogramma voor leraren
met alle ouders ter ondersteuning van de
taalontwikkeling van jonge kinderen

Martine van der Pluijm

Kenniscentrum
Talentontwikkeling

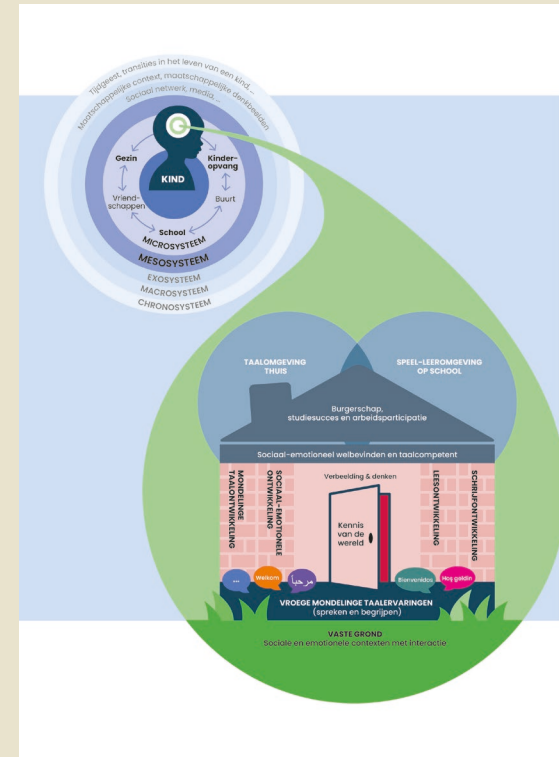
Welke kennis en
taal nemen
kinderen en
ouders wel mee?

kayra

Bevorderen van stimulerende interacties

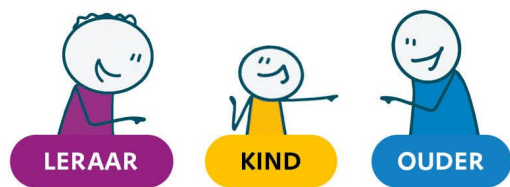
- Sensitieve ondersteuning
- Kwantiteit van taalgebruik
- Kwaliteit van taalgebruik

Inzetten van thuistalen en andere culturele kennisbronnen

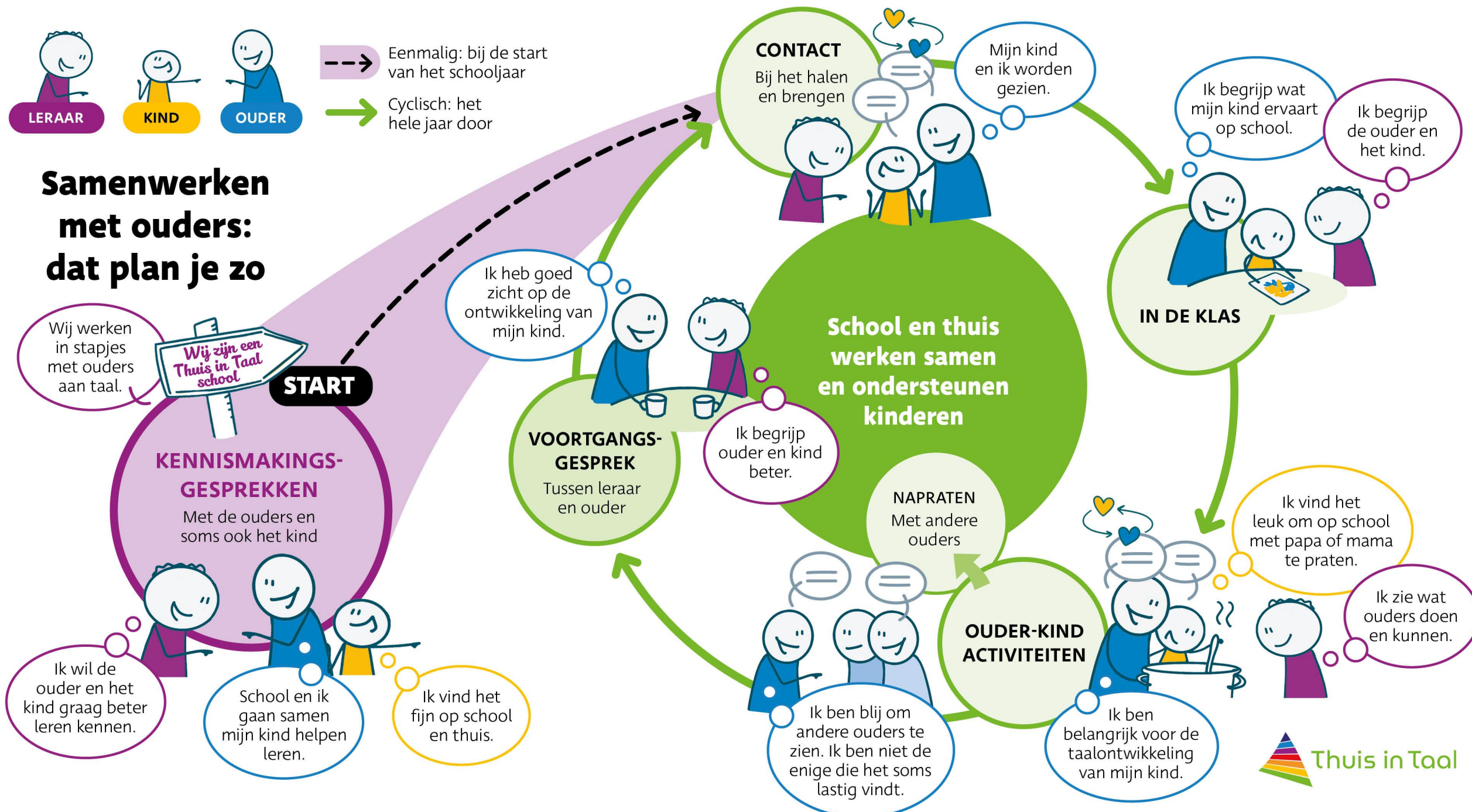
Het ontwerp

---> Eenmalig: bij de start van het schooljaar
--> Cyclisch: het hele jaar door

Samenwerken met ouders: dat plan je zo

Resultaten

- Leraren kunnen deze aanpak goed leren toepassen en ervaren deze aanvulling als waardevol
- Groei deelname van ouders en verbale interactie tussen ouders en kinderen tijdens ouder-kindactiviteiten
- Groei van het aantal taalactiviteiten thuis bij ouders, juist bij ouders met minder opleiding

Verspreiding van de aanpak in Rotterdam en in het land

Nieuw
onderzoek
thuis 2020-
2025 (in
druk)

Uitdagingen

- Inzet thuistaal
- Duurzaamheid
- Inzetten kennisbronnen in *taalonderwijs*

Door met
onderzoek in
Rotterdam:
combinatie school
en thuis en
Staalwerk

In september 2026
start een post hbo
cursus
Samenwerken met
ouders aan taal

In de praktijk

	Gedragsindicatoren
Stap 1: Verken de taalomgeving thuis	- Je brengt tijdens observaties en gesprekken met alle ouders in beeld hoe de (meertalige) interactie tussen ouders en hun kind verloopt en welke uitdagingen zij ervaren, bij voorkeur in de thuisomgeving van het kind. - Je achterhaalt hoe ouders hun rol in de (meertalige) taalontwikkeling van hun kind zien. - Je brengt in beeld welke kennis en hulpbronnen in de thuisomgeving te vinden zijn waarop jij kunt aansluiten.
Stap 2: Betrek ouders en collega's in procedures om partnerschappen aan te gaan ter ondersteuning van de taalontwikkeling	- Je voert gesprekken met alle ouders en collega's over het belang van het partnerschap tussen school en thuis ter ondersteuning van de taalontwikkeling van kinderen. - Je formuleert met ouders en collega's gezamenlijke doelen om dit partnerschap vorm te geven. - Je maakt een jaarplan afgestemd op mogelijkheden van ouders en collega's om stapsgewijs te werken aan deze doelen. Je zorgt ervoor dat alle betrokkenen goed op de hoogte zijn van de geplande activiteiten.
Stap 3: Bouw wederkerige relaties op met alle ouders	- Je toont een open houding naar alle ouders en bent toegankelijk, ongeacht de thuistaal, sociaaleconomische status of culturele achtergrond van ouders. - Je geeft ouders inzicht in wat hun kind leert bij jou op de groep, door voorbeelden te laten zien of te laten ervaren in de groep. - Je verbindt de omgeving van kinderen op school met die van thuis, zonder de thuissituatie school te laten worden en andersom.

Tips

- Kijk met een contextuele bril: ondersteunen van interacties in de groep, op school en thuis
- Vertrouw op de bereidheid van ouders
- Verdiep je in de thuistaal en kennisbronnen van kind en gezin
- Sluit aan en kijk naar wat er wel goed gaat (en zeg dat)
- Werk stapsgewijs aan *maatwerk*
- Probeer en leer
- Investeer duurzaam in samenwerking met ouders. *In* de klas en in de school (met juiste afstemming). Liefst ook *thuis*.

Mindset

Meer weten?

AT HOME IN LANGUAGE

Design and evaluation of a partnership program for teachers with lower-educated parents in support of their young children's language development

Martine van der Pluijm

Kijk op de persoonlijke pagina van [Martine](#) voor het onderzoek, handvatten en andere informatie

Of kijk op [Landelijke GKA Agenda Taal en Ouders](#)

Meer weten?

Taal & Teach podcast Jaimy Ottevanger

Thuis in Taal met Martine van der Pluijm

Of lees

Lusse, M., Van der Pluijm, M., & Van der Vegt, A. (2024). *Samenwerken met ouders aan de ontwikkeling van het kind*. Onderwijskennis.nl (NRO). Te vinden op: www.onderwijskennis.nl/node/1434

Gereedschapskist beter samenwerken met ouders

handvat Samenwerken met ouders aan kansengelijkheid voor kinderen in po en vo

? ? ?
Heb je ?
? vragen ! ?
?

Martine van der Pluijm

Lectoraat Samenwerken aan een taalrijke omgeving voor jonge kinderen

M.s.van.der.pluijm@hr.nl

Jaimy Ottevanger

Stichting BOOR

Jaimy.ottevanger@stichtingboor.nl

HOGESCHOOL ROTTERDAM

praktijkgericht **onderzoek**